

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

DÁMASA RUIZ-JARABA COLOMERA

přednesené dne 16. prosince 2004¹

1. Belgické království navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 12. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti² z důvodu porušení nejen nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998³, ale i obecných zásad právní jistoty, subsidiarity, proporcionality, soudržnosti a nediskriminace, které vyplývají z práva Společenství, a navíc z důvodu, že právní základ, na kterém bylo toto nařízení přijato, je nesprávný.

které se postupně vyskytují ve třech podobách: Smlouva o ES, nařízení č. 994/98 a nařízení č. 2204/2002.

A – Smlouva o ES

I – Právní rámec

2. Před zkoumáním bodů žalobních důvodů uplatňovaných na podporu návrhu na zrušení je důležité popsat právní souvislosti,

3. Ve Společenství, které podporuje harmonický a vyvážený rozvoj hospodářských činností, trvalý a neinflační růst, jakož i vysoký stupeň konvergence a hospodářské soudržnosti (článek 2 ES), má hospodářská soutěž zásadní význam pro dosažení těchto cílů. Hospodářská soutěž podmiňuje jak činnost Společenství v rámci systému zajišťujícího, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž [článek 3 odst. 1 písm. g) ES], tak hospodářskou politiku Společenství a členských států, která musí být prováděna v souladu se zásadou volné soutěže (článek 4 odst. 1 ES).

1 — Původní jazyk: španělština.

2 — Úř. věst. L 337, s. 3, opraveno v Úř. věst. L 349, s. 126; Zvl. vyd. 05/04, s. 273.

3 — Nařízení o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství (nyní po změně články 87 ES a 88 ES) na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 142, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 312).

4. Kapitola 1 Hlavy VI ES upravuje určitá pravidla v této oblasti, která se dělí na pravidla vztahující se na podniky (Oddíl 1) a pravidla týkající se podpor poskytovaných státy (Oddíl 2). Posledně uvedená pravidla jsou trojího typu:

— Mezi ostatními výslovně zmíněnými možnostmi odstavce 3 stanoví, že podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, „mohou“ být považovány za slučitelné.

1) Článek 87 ES:

— Odstavec 1 stanoví, že podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem.

Z tohoto obecného pravidla jsou stanoveny dvě výjimky uvedené v následujících odstavcích:

— Odstavec 2 povoluje, ve všech případech – což je vyjádřeno slovem „jsou“, určité podpory sociální povahy, podpory vyplývající z mimořádných událostí nebo podpory, které byly poskytnuty určitým oblastem Spolkové republiky Německo.

2) Článek 88 ES:

— Odstavec 1 ukládá Komisi povinnost zkoumat režimy podpor existující v členských státech.

— Podle odstavce 2 musí Komise, pokud zjistí, že podpora není slučitelná se společným trhem podle článku 87, vyzvat dotčený členský stát ke zrušení nebo úpravě takové podpory a může případně předložit věc přímo Soudnímu dvoru; za mimořádných okolností může Rada rozhodnout, že tyto podpory narušují společný trh.

— Odstavec 3 ukládá státům povinnost informovat Komisi o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla zahájit řízení podle předchozího odstavce, pokud tyto podpory narušují hospodářskou soutěž.

3) Článek 89 ES:

— Tento článek umožňuje Radě přijímat veškerá potřebná prováděcí nařízení k článkům 87 ES a 88 ES, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 88 odst. 3 ES, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.

6. Toto oprávnění je odůvodněno skutečností, že posuzování slučitelnosti podpor se společným trhem přísluší hlavně Komisi (druhý bod odůvodnění), která v této oblasti získala značné zkušenosti (čtvrtý bod odůvodnění). Vyplývá také ze skutečnosti, že „nařízení o skupinových výjimkách zvýší transparentnost a právní jistotu“, takže je mohou přímo uplatňovat vnitrostátní soudy (pátý bod odůvodnění).

7. Zmocnění však není absolutní, jelikož podléhá několika podmínkám:

B – Nařízení č. 994/98

5. Rada využila oprávnění, které jí uděluje článek 89 ES a přijala nařízení č. 994/98, jehož článek 1 umožňuje Komisi, v oblastech, ve kterých má dostatek zkušeností pro stanovení obecných kritérií, určit, že určité kategorie podpory jsou slučitelné se společným trhem a nejsou předmětem oznamovací povinnosti podle čl. 88 odst. 3 ES⁴.

1) Rozsah působnosti zahrnuje pouze následující kategorie (čl. 1 odst. 1):

a) podpora ve prospěch malých a středních podniků, výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí, zaměstnanosti a vzdělávání;

b) podpora, jež odpovídá mapě poskytování regionální podpory schválené Komisí pro každý členský stát.

4 — Článek 2 stanoví, že Komise je příslušná k přijetí nařízení z důvodu, „že určité podpory nesplňují všechna kritéria čl. 92 odst. 1 s ohledem na rozvoj a fungování společného trhu a že jsou tedy vyňaty z oznamovací povinnosti stanovené v čl. 93 odst. 3, pokud podpora poskytnutá stejnému podniku za dané časové období nepřekročí určitou pevně stanovenou částku“. Nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 10, s. 30; Zvl. vyd. 802, s. 138) byla přijata na tomto právním základě.

2) Podpora má jednu obligatorní a jednu fakultativní obsahovou náležitost v rozsahu, v němž

a) musí specifikovat účel podpory, příjemce, prahy výše podpory, podmínky pro kumulaci podpor a podmínky kontroly (čl. 1 odst. 2);

b) mohou zejména stanovit prahy nebo jiné podmínky pro udělení jednotlivé podpory, vyjímát určitá odvětví, přidávat další podmínky pro slučitelnost vyňaté podpory (čl. 1 odst. 3).

otázku, která byla důvodem pro jejich přijetí nebo pokud to vyžaduje pokračující vývoj nebo fungování společného trhu a v takovémto případě stanoví nové nařízení šestiměsíční adaptační období pro přizpůsobení podpory, na kterou se vztahovalo předchozí nařízení.

8. V rámci oprávnění, které jí uděluje nařízení č. 994/98, Komise dne 12. ledna 2001 přijala nařízení (ES) č. 68/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání a nařízení (ES) č. 70/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory malým a středním podnikům⁵. Komise rovněž přijala nařízení č. 2204/2002, jehož zrušení je také navrhováno.

3) Před schválením dotčené podpory je třeba dodržovat určitá procesní pravidla, jako je předložení připomínek zúčastněných stran (článek 6) a konzultace výboru zřízeného za účelem porady (články 7 a 8).

4) Vyňatá podpora má omezenou časovou platnost, která však může být prodloužena (čl. 4 odst. 1 a 3).

5) Nařízení mohou být zrušena nebo změněna, pokud se změnily okolnosti s ohledem na kteroukoli důležitou

C – Nařízení č. 2204/2002

9. Aniž jsou dotčena odůvodnění a vysvětlení obsažená v bodech odůvodnění tohoto nařízení, může být nařízení č. 2204/2002 shrnuto následujícím způsobem:

1) Rozsah působnosti

10. Jednak se nařízení podle článku 1 vztahuje na tři druhy režimů [programů],

⁵ — Úř. věst. L 10, s. 20 a 33; Zvl. vyd. 09/02, s. 128 a 141.

které představují státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ve všech odvětvích, kde zvýhodňují:

- a) vytváření pracovních míst,
- b) nábor znevýhodněných a zdravotně postižených pracovníků,

podniku nebo zařízení, které přesahuje hrubou intenzitu podpor 15 milionů EUR během kteréhokoli tříletého období – odstavec 2, na zachování pracovních míst – odstavec 5, nebo pro konverzi dočasných pracovních smluv na pracovní smlouvy na dobu neurčitou – odstavec 6).

2) Definice

- c) úhradu dodatečných nákladů na zaměstnávání zdravotně postižených pracovníků.

12. Jak je tomu v četných pravidlech Společenství, používané pojmy jsou definovány: „podpora“; „malé a střední podniky“; „hrubá“ a „čistá“ intenzita podpory; „počet zaměstnanců“; „znevýhodněný“ a „zdravotně postižený“ pracovník; „chráněné zaměstnání“; „mzdové náklady“ ve spojení s prováděním investičního projektu; a investice do „hmotných“ nebo „nehmotných“ aktiv.

11. Jednak se nařízení nevztahuje na:

- podpory při činnosti spojené s vývozem [čl. 1 odst. 3 písm. a)],

3) Podmínky

- podpory podmiňující používání domácích výrobků [čl. 1 odst. 3 písm. b)] a

a) Obecné podmínky

- případy uvedené v článku 9 (například: subvence zaměřené na určitá odvětví – odstavec 1, poskytnuté jednotlivému

13. Aby mohl být vyňat z povinnosti předchozího oznamování uvedené ve Smlouvě, je nezbytné, aby podle článku 3:

- režim podpor splňoval všechny podmínky uvedené v tomto nařízení; a
 - dodatečné náklady na zaměstnávání zdravotně postižených pracovníků (článek 6).
- výslovně odkazoval na nařízení.

4. Doba platnosti

14. Je třeba uvést, že aniž by byla dotčena zvláštní ustanovení o kumulaci podpor, maximální výše podpor se uplatňují bez ohledu na to, zda jsou podpory financovány plně ze státních zdrojů, nebo zda jsou částečně financovány Společenstvím (článek 8).

16. Článek 11 stanoví, že nařízení je použitelné do dne 31. prosince 2006, avšak uvádí tři přechodná pravidla:

b) Zvláštní podmínky

15. Tyto podmínky závisí na sledovaných cílech:

- oznámení, která v době přijetí tohoto nařízení nebyla projednána, se posuzují podle nových ustanovení;
- podpory, které byly zavedeny předem vstupem tohoto nařízení v platnost bez povolení Komise a v rozporu s povinností podle čl. 88 odst. 3 ES, jsou vyňaty, jestliže splňují podmínky stanovené v nařízení;
- vytváření pracovních míst (články 4 a 7),
- nábor znevýhodněných a zdravotně postižených pracovníků (článek 5) a
- po skončení doby platnosti tohoto nařízení zůstávají vyňaté podpory v platnosti po dobu šesti měsíců.

II – Řízení před Soudním dvorem

17. Návrhem, který došel kanceláři Soudního dvora dne 10. března 2003 Belgické království podalo žalobu, ve které navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil nařízení č. 2204/2002 a prohlásil nařízení č. 994/98 za nepoužitelné.

18. Komise podala žalobní odpověď směřující k zamítnutí žaloby a uložení náhrady nákladů řízení Belgickému království.

19. Byť Soudní dvůr povolil vstup Spojeného království Velké Británie a Severního Irska do řízení jako vedlejšího účastníka, následně Spojené království od návrhu, který v tomto smyslu předložilo, odstoupilo.

20. Podáním repliky, resp. dupliky účastníky řízení, byla písemná část řízení ukončena, aniž by byly učiněny jiné procesní úkony.

21. Dne 29. září 2004 se žalobce na své přání zúčastnil jednání za přítomnosti žalované.

III – Analýza žalobních důvodů, na kterých je žaloba založena

22. Jelikož přípustnost žaloby nebyla zpochybněna⁶, je třeba zkoumat žalobní důvody uplatňované na podporu žaloby na neplatnost v pořadí stanoveném v žalobě: a) porušení nařízení č. 994/98, b) porušení obecných právních zásad a c) porušení Smlouvy v důsledku nesprávného výběru právního základu.

23. Vzhledem k tomu, že se žalující stát tím, že opakovaně uvádí hypotetické důsledky praktického použití nařízení, dovolává neplatnosti celého nařízení č. 2204/2002 – a nikoliv pouze neplatnosti některých ustanovení, jež obsahuje, je úvodem třeba připomenout povahu žaloby na neplatnost.

6 — Belgická vláda a Komise založily některé části svých písemných projevů na diskuzi o hypotetické nepřipustnosti, která nebyla formálně uplatněna a která nevyplývá z procesních úkonů učiněných účastníky řízení. Jedna z napadených skutečností – že nebyla učiněna žádná připomínka při přijímání nařízení č. 2204/2002, totiž nebrání tomu, aby toto nařízení bylo později předmětem žaloby, pokud byla podána ve stanovené lhůtě a za stanovených podmínek. V tomto smyslu je namíste připomenout rozsudek ze dne 12. července 1979, Itálie v. Rada (166/78, Recueil, s. 2575) uvedený v replice, ve kterém Soudní dvůr správně uvedl, že „čl. 173 první pododstavec Smlouvy [nyní po změně článek 230 první pododstavec ES] přiznává všem členským státům právo napadnout žalobou na neplatnost legalitu všech nařízení Rady, aniž by byl výkon tohoto práva podmíněn stanovisky přijatými zástupci členských států v Radě při přijímání dotčeného nařízení“.

24. Podle judikatury Smlouva zavedla systém žalob a řízení určených k zajištění kontroly legality aktů orgánů, kterou svěřila soudci Společenství⁷. Tato funkce zahrnuje zaprvé přezkum legality v úzkém slova smyslu, který umožňuje ověření souladu aktů orgánů s pravidly, na kterých jsou založeny. Zadruhé rovněž zahrnuje posouzení ústavnosti pro účely ověření, zda jsou právní předpisy obecného charakteru slučitelné se Smlouvami, které jsou i přes jejich formálně-právní povahu mezinárodních instrumentů vykládány a používány jako prává Ústava Společenství⁸.

25. Tento přezkum zásadně probíhá v rámci tří typů řízení: žaloby na neplatnost, žaloby na nečinnost a námitky protiprávnosti. Předběžná otázka ohledně platnosti doplňuje systém, zatímco žaloby na náhradu škody umožňují nepřímou kontrolu⁹.

26. Žaloba na neplatnost byla vytvořena k dosažení dvojího cíle: dodržování práva Společenství ze strany orgánů a obhajoby

práv žalobců (fyzických a právnických osob, členských států a orgánů) vůči orgánům¹⁰.

27. Předmět žaloby se omezuje na akty přijaté společně Evropským parlamentem a Radou, akty Rady, Komise, ECB, s výjimkou doporučení a stanovisek, a akty Evropského parlamentu, které „mají právní účinky ve vztahu ke třetím osobám“¹¹. Mimoto čl. 237 písm. b) a c) ES stanoví možnost podání žaloby na neplatnost proti usnesením Rady guvernérů a správní rady Evropské investiční banky¹².

28. Jednou z hlavních charakteristik žaloby na neplatnost je omezení osob oprávněných podat tuto žalobu. Na rozdíl od privilegovaných žalobců – tedy členských států, Parla-

7 — Rozsudky ze dne 23. dubna 1986, *Les Verts v. Parlament* (294/83, Recueil, s. 1339) a ze dne 25. července 2002, *Unión de Pequeños Agricultores v. Rada* (C-50/00 P, Recueil, s. I-6677).

8 — G. C. Rodríguez Iglesias, „El Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas“, *El derecho comunitario europeo y su aplicación judicial*, vydavatelství Civitas, Madrid 1993, s. 384.

9 — D. Liñán Noguera & A. Mangas Martín, *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, vydavatelství Tecnos, 4. vydání, Madrid, 2004, s. 459.

10 — Jak jsem již uvedl ve svém stanovisku předloženém ve věci *Ismeri Europa v. Účetní dvůr* (rozsudek ze dne 10. července 2001, C-315/99 P, Recueil, s. I-5281). Viz rovněž M. Waelbroeck a D. Waelbroeck, „Article 173“, J.-V. Louis, G. Vandersanden, D. Waelbroeck a M. Waelbroeck, *Commentaire Mcgregor, Le droit de la CEE, 10. svazek (La Cour de justice. Les actes des institutions)*, Vydavatelství Université de Bruxelles, Brusel, 1993, s. 98, a Vandersanden-Barav, *Contentieux communautaire*, Vydavatelství Bruylant, Brusel, 1977, s. 127.

11 — D. Liñán Noguera & A. Mangas Martín, uvedeno výše, s. 460.

12 — R. Castillejo Manzanares, „El recurso de anulación“, v kolektivní publikaci *Derecho procesal comunitario*, pod vedením F. Mariño, V. Moreno Catena a C. Morcillo, Vydavatelství Tirant lo Blanch, Valencie, 2001, s. 151.

mentu, Komise a Rady – mohou Účetní dvůr a Evropská centrální banka použít tuto žalobu pouze k obhajobě svých práv¹³, zatímco fyzické nebo právnické osoby mohou napadat pouze rozhodnutí, která jsou jim určena, nebo rozhodnutí, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jich bezprostředně a osobně dotýkají¹⁴.

29. Odůvodnění žaloby se zdá být rovněž omezeno na nepřislusnost, porušení podstatných formálních náležitostí, porušení

Smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění a na zneužití pravomoci. Dva prvně uvedené důvody se vztahují k vnější legalitě a mohou být vzneseny *ex officio*¹⁵, zatímco dva posledně uvedené důvody se týkají vnitřní legality a žalobce se jich tedy musí dovolávat. I když je porušení Smlouvy obecným důvodem, který zahrnuje všechny ostatní, je tento výčet vyčerpávající a brání tomu, aby byla žaloba založena na jiném důvodu, kromě případů, kdy se tento jiný důvod vztahuje k vyjmenovaným důvodům, což je jistě možné, jelikož přezkum věci nevyžaduje příliš striktní kvalifikaci žalobního důvodu a postačuje, aby porušení vyplývalo z žaloby¹⁶. V rámci přezkumu vytýkané skutečnosti však musí být posuzovací pravomoc orgánů pro výkon jejich činnosti vyvážená¹⁷.

30. Pokud je žaloba opodstatněná, Soudní dvůr prohlásí napadený akt za neplatný od počátku (článek 231 ES), přičemž tato sankce se může vztahovat pouze na část ustanovení, pokud tato část může být oddělena od zbývajících částí aktu. V každém případě, narozdíl od žaloby na nesplnění povinnosti, která má deklaratorní povahu, má rozsudek absolutní platnost a v rozhodnutí věci

13 — Omezení aktivní legitimace v závislosti na účelu sledovaném žalobou není v právním světě vzácné. La Carta Europea de Autonomía Local (Evropská charta místní samosprávy) z roku 1985 ukládá povinnost zajistit, aby územní celky měly k dispozici mechanismus pro zvláštní ochranu této samosprávy v rámci územního rozdělení státní pravomoci; pokud jde o Španělsko, bylo nezbytné uznat aktivní legitimaci provincií a obcí před Ústavním soudem za účelem možnosti napadení pravidel státních nebo samosprávných zákonů, pokud se domnívají, že taková ustanovení zasahují do místní autonomie (čl. 75a odst. 1 zákona 2/1979 ze dne 3. října 1979 o zřízení Ústavního soudu) s tím, že takový postup sleduje výlučně ochranu tohoto typu.

14 — Toto přiznání způsobilosti jednotlivcům podat žalobu na neplatnost vedlo k restriktivní judikatuře Soudního dvora, která byla právní naukou silně kritizována. Viz mimo jiné D. Sarmiento „La sentencia UPA (C-50/2000), los particulares y el activismo inactivo del Tribunal de Justicia“, *Civitas, Revista Española de Derecho Europeo*, č. 3, červenec-září 2002, s. 531 až 577; viz rovněž M. Ortega, *El acceso de los particulares a la justicia comunitaria*, Ariel Practicum, Barcelona, 1999, konkrétně kapitolu 6 „Hacia una mejora del sistema de protección jurisdiccional de los particulares“. Generální advokát Jacobs ve svém stanovisku, které předložil ve věci Unión de Pequeños Agricultores v. Rada (rozsudek ze dne 25. července 2002, uvedený výše) navrhoval širší výklad, když uvedl „že jednotlivce je osobně dotčen opatřením Společenství, pokud toto opatření poškozuje nebo je způsobilé poškodit podstatným způsobem zájmy jednotlivce“ [bod 102 pododstavce 4]). Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu je formulována v rámci tohoto širšího úhlu pohledu, jelikož ve svém článku III-365 pododstavci 4, rozeznává dva případy, ve kterých může fyzická nebo právnická osoba podat žalobu: může podat žalobu proti „aktům, které jsou jí určeny, nebo které se jí bezprostředně a osobně dotýkají,“ jakož i proti „podzákonným právním aktům, které se jí bezprostředně týkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření“.

15 — Například v rozsudku ze dne 10. května 1960, Spolková republika Německo v. Vysoký úřad Evropského společenství uhlí a oceli (19/58, Recueil, s. 471) Soudní dvůr rozhodl, pokud jde o výjimku z přípustnosti, že i když tento žalobní důvod nebyl formálně vznesen ani v žalobě, ani v replice, je třeba jej zkoumat.

16 — Rozsudek ze dne 14. května 1974, Nold KG v. Komise (4/73, Recueil, s. 491).

17 — Rozsudek ze dne 14. března 1973, Westzucker GmbH v. Einfuhr- und Vorratsstelle für Zucker (57/72, Recueil, s. 321) a ze dne 22. ledna 1976, Balkan Import Export GmbH v. Hauptzollamt Berlin Packhof (Recueil, s. 19). Viz rovněž M. Bernad, S. Salinas & C. Tirado, *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, Vydavatelství Realizaciones, Informes y ediciones Europa, Zaragoza, 2003, s. 402.

vytváří vzhledem k tomu, že sleduje nápravu právního řádu narušeného protiprávností ustanovení Společenství, účinky na věcné a formální úrovni.

jde o jeho ustanovení. Mimoto není v souladu s požadavkem právní jistoty, který má v oblasti státních podpor zaměstnanosti značný význam.

A – Porušení nařízení č. 994/98

31. Belgická vláda pod tímto označením uvádí dva typy žalobních důvodů, v rámci kterých vytýká skutečnost, že nařízení 1) nezajišťuje transparentnost a právní jistotu, které jsou vyžadovány u zmocňujících nařízení v oblasti podpor zaměstnanosti a 2) zavádí přísnější režim použití v rozporu s uděleným oprávněním.

1) Transparentnost a právní jistota

a) K jejich prohlášení v nařízení č. 994/98

32. Podle Belgického království, ačkoliv pátý bod odůvodnění nařízení č. 994/98 vyžaduje, aby nařízení o skupinových výjimkách „zvyšilo transparentnost a právní jistotu“, sporné nařízení je nejasné, jak pokud jde o normativní souvislosti nařízení, tak pokud

33. Komise poté co shledala, že belgický stát uplatňuje porušení jednoho bodu odůvodnění, a nikoliv konkrétního ustanovení, uvádí, že napadené nařízení má pozitivní účinky, jelikož činí některé podpory slučitelnými se společným trhem. Naopak nařízení nevytváří žádné negativní účinky, neboť tak činí bez zásahu do oprávnění členských států podat předchozí oznámení. Komise nakonec popírá skutečnost, že existuje nejasnost nebo že došlo k porušení zásady právní jistoty.

34. Právní pravidlo popisuje skutečnosti, situace nebo okolnosti a připisuje jim určité následky. Skutečnosti a právní účinky jsou tedy dva strukturální prvky téhož pravidla¹⁸. Důvodová zpráva, preambule a úvodní body odůvodnění tyto dva prvky neobsahují, ale pouze popisují, poukazují na anebo odůvodňují legislativní základ, který doprovázejí a kterému v zásadě předcházejí. Ačkoliv jsou věcně začleněny do právního pravidla, nejsou

18 — J. Guasp, *Derecho*, vydavatelství neuvedeno, Madrid, 1971, s. 7 a násl., definuje právo jako „souhrn vztahů mezi lidmi, které společnost považuje za nezbytné“ a rozlišuje dva faktory, které tvoří základ tohoto pojetí: faktor věcný spočívající ve vztazích mezi lidmi a faktor formální, který vytváří nezbytnou formu takových vztahů.

závazné, ledaže jsou užitečné jako kritéria výkladu.

zkoumat body žalobního důvodu týkající se transparentnosti a právní jistoty.

35. Argument žalujícího státu se týká porušení dvou zásad výslovně uvedených v pátém bodě odůvodnění zmocňujícího nařízení, tedy v části, která nemá závaznou povahu a jejíž případné porušení by nemohlo být postiženo neplatností. Cílem tohoto ustanovení je vysvětlit důvod, který vedl Radu k udělení tohoto oprávnění.

38. Krom toho se k výkladu v tomto smyslu přiklonila rovněž Komise, jelikož předložila své argumenty z tohoto úhlu pohledu.

b) K transparentnosti

36. Zákonodárce však musí také dodržovat zásadu transparentnosti a zásadu právní jistoty, jakožto prameny práva Společenství¹⁹, jejichž nedodržení představuje porušení ve smyslu článku 230 ES²⁰, bez ohledu na skutečnost, že byly výslovně uznány v odůvodnění nařízení č. 994/98.

39. Žalobkyně napadá nejasnost dvou aspektů: i) normativních souvislostí a ii) ustanovení nařízení.

i) Nejasnost normativních souvislostí

37. V důsledku toho, ačkoliv to belgická vláda formálně nevyjádřila, je s ohledem na porušení právních zásad Společenství třeba

40. Podle žalobkyně se oblast působnosti sporného nařízení částečně překrývá s oblastí působnosti pokynů pro regionální podpory²¹, multisektorálního rámce regionálních podpor pro velké investiční projekty²² a nařízení o skupinových výjimkách č. 70/2001²³. Tato koexistence by mohla

19 — Toto lze vyvodit z rozsudku ze dne 19. listopadu 1998, Spojené království v. Rada (C-150/94, Recueil, s. I-7235, bod 37) výkladem a *contratio*, že obecné zásady se použijí, i když nejsou uvedeny v bodech odůvodnění.

20 — Rozsudek ze dne 3. května 1978, Töpfer v. Komise, (112/77, Recueil, s. 1019, bod 19),

21 — Úř. věst. 1998, C 74, s. 9.

22 — Úř. věst. C 70 ze dne 19. března 2002 – a nikoliv 2000, jak je nesprávně uvedeno v poznámce pod čarou 24 žaloby –, s. 8.

23 — Odkaz na toto nařízení je uveden v bodě 8 tohoto stanoviska.

vést k rozporům svědčícím o zmatené a nesoudržné úpravě. ii) Nejasnost ustanovení nařízení

41. Je třeba zmínit, že tento rozpor by se mohl skutečně projevit pouze v rámci pravidel stejné právní síly, jelikož zásada hierarchie pravidel řeší rozpory mezi pravidly nižší a vyšší právní síly. V důsledku toho se nelze dovolávat pokynů uvedených belgickou vládou, i když těmto pokynům Soudní dvůr přiznal závazné účinky vůči Komisi²⁴.

42. Pokud jde o nařízení č. 70/2001, překrytí nelze vyloučit, jelikož se tato pravidla nevztahují na podrobně vymezená odvětví. Tento případ se však týká běžného rozporu, který spočívá v tom, že pokud ustanovení dvou nařízení upravují stejný konkrétní případ, je třeba odkázat na obecnou zásadu použití zákona v daném čase a obecnou zásadu speciality a všechny ostatní zásady, které se na danou oblast vztahují.

43. Konec konců skutečnost, že je normativní text jednoho nařízení v rozporu s obsahem jiného nařízení neznamena, že prvně uvedené nařízení je nepřehledné a nesoudržné, tím méně jako celek.

44. Pojem transparentnost označuje to, co je jasné, evidentní, čemu se rozumí bez váhání a dvojsmyslnosti. Vzhledem k tomu, že použití práva ve společenském životě není jednoduché a nenabízí vždy jednoznačné odpovědi, je promítnutí této zásady v právní vědě pouhým požadavkem.

45. Ačkoliv formulace pravidla umožňuje posouzení jeho určitosti, samotné použití tohoto pravidla odhaluje jeho větší či menší složitost. V této souvislosti sehrává roli množství faktorů, zejména stupeň diskreční pravomoci, který je přiznán zákonodárci.

46. Při přezkoumání tvrzení žalobkyně o nejasnosti napadeného nařízení vyvstávají dvě připomínky. Zprvce rozdíl ve vyjádření ustanovení Společenství má svůj původ v případných důsledcích vyplývajících z jeho použití; zadruhé Belgické království zjevně nutí Soudní dvůr k vydání rozsudku, ve kterém by vyložil pravidlo a odstranil

²⁴ — Rozsudek ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise (C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 35) a ze dne 15. října 1996, IJssel-Vliet (C-311/94, Recueil, s. I-5023, bod 42).

pochybnosti, které uvádí na teoretické úrovni²⁵.

49. V důsledku toho je třeba zamítnout argument založený na nedostatku transparentnosti.

47. Žaloba směřuje ke zrušení celého nařízení. V souladu s tím, co jsem uvedl dříve se však tento procesní nástroj omezuje na omezený a velmi přesně stanovený rámec, který by byl překročen, pokud by bylo nezbytné zabývat se každou nesoudržností a neurčitostí, kterou žalobkyně namítá.

c) K právní jistotě

50. Porušení zásady právní jistoty je jedním z hlavních bodů žalobního důvodu uvedených na podporu návrhu na zrušení. Často se váže k ostatním hlavním právním zásadám a, jak jsem uvedl, vzhledem k tomu, že nezasahuje do oprávnění, je třeba se jí zabývat až dále v části týkající se porušení těchto zásad.

48. Důkaz o zmatené povaze, která je namítána, nebyl předložen²⁶. Neplatnost by musela být shledána pouze, pokud by se dospělo k závěru, že pravidlo jako celek je nejasné, značně nepřehledné, že nemá význam nebo je neslučitelné s ostatními předpisy. O tento případ se nejedná, jelikož v projednávané věci je právní kvalifikace založena na dohadách, bez ohledu na účel příslušných aktů, které rovněž podléhají soudní kontrole.

2) Použití přísnějšího režimu na podpory

51. Podle belgické vlády přísnější použití nařízení v oblasti podpor zaměstnanosti překračuje oprávnění, které Rada udělila Komisi, když ji povolila pouze kodifikovat existující praxi. Na podporu tohoto bodu žalobního důvodu uvádí existující rozdíly mezi původní a novou úpravou.

²⁵ — Belgické království má v úmyslu řešit problém ještě před tím, než vyvstá, a zapomíná, že když se náhle objeví komplikace, je vždy možné ji řešit různými způsoby: nedostatkem věcné působnosti, napadením použitelných aktů u soudu, novelizací nařízení, výkladem v rámci řízení o předběžné otázce, ...

²⁶ — Parlament dospěl ke stejnému závěru v usnesení k záměru nařízení Komise, které přijal (Úř. věst. C 272 E ze dne 13. listopadu 2003, s. 405) a ve kterém shledal, „že předložený text viditelně zlepšuje správní transparentnost a umožňuje rovněž dosažení stanovených kritérií [...]“.

52. Komise odpovídá, že oprávnění jí bylo svěřeno za účelem shrnutí existující praxe,

ale rovněž za účelem zachování možnosti vymezit přísnější podmínky poskytování. Zdůrazňuje rovněž, že nebylo uplatněno porušení žádného ustanovení, kromě čtvrtého bodu odůvodnění nařízení č. 994/98.

nařízení vyjímajících určité kategorie podpory z oznamovací povinnosti podle [...] připojila další podrobné podmínky, aby tak [...] zajistila slučitelnost“. Krom toho posouzení této slučitelnosti předpokládá použití obecných kritérií na projednávanou věc se zohledněním okolností existujících v daném okamžiku. V důsledku toho nic nebrání úpravě běžně používaného pravidla, pokud je tato změna odůvodněná.

53. Právní souvislosti, ze kterých sporné nařízení vychází, odůvodňují zamítnutí tohoto žalobního důvodu.

54. Smlouva svěřila Komisi péči o ověřování souladu podpor se společným trhem a zavázala členské státy k předchozímu oznamování podpor Komisi, přičemž Rada vyhradila možnost přijmout určitá pravidla pro použití takto definovaného systému, jako je tomu v případě, kdy opravňuje Komisi k přijetí obecných předpisů, které vyjímají režimy podpor splňující kritéria slučitelnosti z předchozího oznamování.

55. Oprávnění Komise je odůvodněno tím, že „v této oblasti získala značné zkušenosti“ a nic nepotvrzuje závěr, že Rada na ni převedla pouze pravomoc kodifikovat existující režim, aniž by v odůvodněných případech mohla přijmout přísnější nařízení. Komise není povinna uvést předchozí praxi v legislativním textu, postačí, když tuto praxi zohlední. V sedmém bodě odůvodnění zmocňujícího nařízení Rada prohlašuje, že „je vhodné pověřit Komisi, aby při přijímání

56. Žádné ustanovení nařízení č. 994/98 nezakazuje Komisi vymezit pravidla, která se liší od pravidel do té doby účinných, a nic ji nezavazuje k tomu, aby se omezila na pouhé přepracování. Úkolem Komise je posuzovat slučitelnost podpor a stejně tak jako může v daném okamžiku přijmout směrnice, může tyto směrnice později upravit, nebo zrušit jejich používání v rámci mezi státních právem Společenství²⁷.

27 — Pro ilustraci podotýkám, že Komise ve svém sdělení týkajícím se pokynů pro podpory zaměstnanosti (2000/C 371/05, 23. prosince 2000, s. 12) uvedla, že bude pokračovat v posuzování režimů podpor zaměstnanosti „podle kritérií vymezených stávajícími pokyny, které se budou používat až do doby, kdy vstoupí v platnost nové pokyny týkající se podpor zaměstnanosti nebo nařízení o vymezení podpor zaměstnanosti“.

57. Uplatňování neexistence přechodného období se zdá být rovněž neopodstatněným, jelikož k tomuto bodu článek 11 nařízení č. 2204/2002 obsahuje ustanovení, která lze napadnout, avšak, která nelze ignorovat²⁸.

58. Vše ostatní se týká otázky – která nebyla vznesena v projednávané věci – zda nařízení přijaté Komisí na základě zmocňujícího nařízení dodržuje obecné a zvláštní podmínky stanovené posledně uvedeným²⁹.

B – Porušení obecných právních zásad

1) Zásada právní jistoty

59. Ve své žalobě belgická vláda neustále odkazuje na zásadu právní jistoty, zatímco formálně se porušení této zásady vztahuje k porušení bodu odůvodnění nařízení č. 994/98. Tímto aspektem jsem se již zabýval a zdůvodnil jsem nezbytnost individuálního posouzení tohoto bodu žalobního důvodu v rámci těch bodů žalobního důvodu, které se vztahují k obecným zásadám práva Společenství.

60. Nejdříve je třeba zdůraznit, jak také uvedla Komise, že nařízení č. 2204/2002 neohrožuje právní jistotu³⁰ v rozsahu, vzhledem k tomu, že tato zásada, která má velmi obecný rozsah, jelikož spojuje ostatní zásady, předpokládá přiměřené vyčkávání založené na chování orgánů Společenství v rámci použití práva. Právě v tomto smyslu Rada prohlásila, když připomněla zmocňovací ustanovení v pátém bodě odůvodnění nařízení, že „nařízení o skupinových výjimkách zvýší transparentnost a právní jistotu“, jelikož právní úprava, kterou Komise přijala v rámci oprávnění, jež jí bylo svěřeno, umožňuje členským státům zjistit podmínky, za kterých jsou vyňaty z povinnosti předchozího informování Komise o záměrech poskytnout podporu.

61. Napadené nařízení je v souladu s požadavky právní jistoty, jelikož upřesňuje podmínky slučitelnosti požadované orgánem, kterému Smlouva svěřila provádění dohledu. Pokud ale jasně vyplývá nejistota z hlavních částí pravidla jako celku, pouze obecný a teoretický pohled umožní zjistit, zda výsledek byl více či méně dosažen.

28 — Viz bod 16 tohoto stanoviska.

29 — Viz bod 7 tohoto stanoviska.

30 — Parlament, který je rovněž stejného názoru, v usnesení k záměru nařízení uvedeného výše v poznámce pod čarou 26 shledal, že jde o „soudržný systém povolování podpor [...], který podporuje právní jistotu“.

62. Tento dojem nemůže vzniknout na základě rozboru obsahu napadeného pravidla, které pozitivně i negativně vymezuje rozsah své působnosti, vymezuje pojmy, které používá, vymezuje podmínky vynětí a podmínky specifické pro každý režim podpory, a které obsahuje ustanovení o kumulaci, transparentnosti, kontrole a časové působnosti³¹.

63. Bod žalobního důvodu týkající se nejistoty musí být tím spíše odmítnut, pokud je v systému stanoveném Smlouvou oznamovací povinnost obecným pravidlem, zatímco výjimka má omezenější povahu, která v důsledku toho předpokládá striktní výklad v tom smyslu, že pokud vyvstane pochybnost o jejím rozsahu, je třeba odkázat na obecné pravidlo. V každém případě jde o nařízení, které neusiluje o to být taxativní, ale jednoduše upravuje určité výjimky.

2) Zásada subsidiarity

64. Ačkoliv se žalující stát formálně dovolává porušení zásady subsidiarity, ve své argumentaci odkazuje na zásady právní jistoty a proporcionality. K tomu se vrátím později v rámci samostatné analýzy a nejdříve se budu zabývat zásadou subsidia-

rity, která se vztahuje k ústavnímu uspořádání členských států, kde pravomoci v oblasti zaměstnání přísluší výlučně územním celkům, jako je tomu v případě Belgie. Nařízení je vytýkáno, že nezohledňuje tyto okolnosti a zbavuje tak výjimku z povinnosti předchozího oznamování jejích účinků.

65. Podle Komise nemá zásada subsidiarity v projednávané věci žádný význam.

66. Článek 5 odst. 2 ES výslovně zakotvuje zásadu subsidiarity v předpisech práva Společenství a vymezuje ji oblastmi, které nespádají do výlučné pravomoci Společenství³².

67. Právní souvislosti nařízení č. 2204/2002 potvrzují, že jde o oblast, jejíž úprava byla svěřena výlučně Společenství z důvodu samotné povahy kontroly státních podpor, jelikož jejím cílem je posuzování slučitelnosti se společným trhem³³.

32 — Tato myšlenka je uvedena v bodě 3 protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality, který je připojen ke Smlouvě zakládající Evropské společenství.

33 — Aniž by byla dotčena možnost členských států podle čl. 88 odst. 2 třetího pododstavce ES požádat Radu o rozhodnutí, že podpora je slučitelná se společným trhem, odůvodňují-li takové rozhodnutí mimořádné okolnosti.

31 — Viz body 9 až 16 tohoto stanoviska.

68. V důsledku toho není zásada subsidiarity relevantní a v projednávané věci se nepoužije. Porušení této zásady se nelze dovolávat.

71. Podle judikatury zásada proporcionality vyžaduje, aby opatření přijatá k provedení předpisů Společenství byla způsobilá k dosažení sledovaného cíle a nešla nad rámec toho, co je nezbytné k jeho dosažení³⁴. Proporcionalita předpokládá soudržnost a soulad mezi sledovaným cílem a prostředky k jeho dosažení.

3) Zásady proporcionality a soudržnosti

a) Zásada proporcionality

69. Podle žalobkyně sporné nařízení vytváří stav nejistoty. Mimoto zavedení taxativního výčtu kategorií znevýhodněných pracovníků v čl. 2 odst. 2 písm. f) nezohledňuje regionální zvláštnosti a sociální politiku členských států a spolu s možností předchozího oznamování Komisi opatření ve prospěch ostatních kategorií, které se liší od kategorií uvedených v tomto ustanovení, je nepřiměřené cíli, kterým je snížení nezaměstnanosti.

72. Tuto souvztažnost je však třeba zkoumat s ohledem na pravý cíl nařízení, jelikož jinak by došlo k narušení vztahu mezi těmito dvěma aspekty. Belgická vláda nepostupovala podle tohoto kritéria, když si vybrala žalobu na neplatnost, protože ačkoliv má podpora zaměstnanosti značný význam v hospodářské a sociální politice jak Společenství tak států, které toto Společenství tvoří – tento cíl je ostatně uveden v šestém bodě odůvodnění nařízení č. 2204/2002 –, nemá v případě napadeného nařízení takový význam, i když ji toto nařízení ovlivňuje. Nařízení bylo přijato v rámci oprávnění, které Rada udělila Komisi za účelem, a to je třeba zdůraznit, usnadnění použití článků 87 ES a 88 ES.

73. Kromě toho, jak jsem již zdůraznil, v oblasti, ve které Společenství přísluší

70. Komise trvá na souvislostech, ze kterých nařízení vychází, a připomíná, že povinnost předchozího oznamování podpor, které nejsou uvedeny v nařízení, vyplývá ze Smlouvy.

34 — Rozsudky ze dne 20. února 1979, Buitoni (122/78, Recueil, s. 677, bod 16), ze dne 18. listopadu 1987, Maizena (137/85, Recueil, s. 4587, bod 15), ze dne 10. prosince 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco (C-491/01, Recueil, s. I-11453, bod 122), ze dne 10. července 2003, Komise v. BEI (C-15/00, Recueil, s. I-7281, bod 161).

výlučná pravomoc, je třeba přiznat zákonodárci Společenství širokou diskreční pravomoc tak, aby pouze zjevně nevhodná povaha přijatých opatření s ohledem na cíl, který příslušné orgány mají v úmyslu sledovat, mohla ovlivnit platnost tohoto opatření³⁵. O tento případ se nejedná v projednávané věci a případné nedostatky v rámci používání ustanovení nemohou ovlivnit jejich proporcionální povahu³⁶.

74. V důsledku toho musí být žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality zamítnut.

b) Zásada soudržnosti

75. Žalobkyně vytýká porušení zásady soudržnosti aktů Společenství tím, že byly omezeny možnosti členských států vést správnou politiku ve prospěch zaměstnanosti.

76. Po připomenutí smyslu napadeného nařízení Komise odpověděla, že v rámci

výkonu širokých posuzovacích pravomocí, kterými orgány disponují za účelem provádění společných politik, jim tyto pravomoci ustálená judikatura přiznala pro uvedení do souladu různých cílů Společenství.

77. V rámci odpovědi na tento žalobní důvod je třeba trvat na souvislostech sporného nařízení: obecně jsou podpory poskytované členskými státy neslučitelné se společným trhem, pokud narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, i když za určitých okolností mohou být posouzeny jako slučitelné se společným trhem. V každém případě Komise musí být informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby měla možnost rozhodovat o jejich platnosti. S cílem usnadnění tohoto úkolu Rada udělila Komisi oprávnění, za určitých podmínek stanovit podmínky, za kterých jsou členské státy vyňaty z povinnosti oznamovat určité podpory, zejména podpory ve prospěch „zaměstnanosti a vzdělávání“ (čl. 1 odst. 1 nařízení č. 994/98).

78. V důsledku toho povinnost předchozího oznamování nemá svůj původ v napadeném nařízení, ale, jak správně uvedla Komise, v samotné Smlouvě. V napadeném nařízení Komise v souladu s pověřením, které získala, pouze kodifikovala podmínky, za kterých mohou být určité režimy podpor vyňaty z této povinnosti.

35 — V tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco*, bod 123, a *Komise v. EIB*, bod 162.

36 — Výše uvedený rozsudek *Komise v. EIB*, bod 165.

79. Politika zaměstnanosti členských států není přímo dotčena tímto pravidlem Společenství, které se nachází v jiné oblasti.

82. Již dávno judikatura přijala názor, že zákonodárce Společenství porušuje pravidlo nediskriminace, pokud zachází se srovnatelnými situacemi odlišně³⁷ nebo s odlišnými situacemi stejně³⁸, kromě případů, kdy je rozdílné zacházení objektivně odůvodněno³⁹.

4) Zásada nediskriminace

80. Belgická vláda shledala, že zachováním režimu předchozího schvalování podpor a současným zavedením přísnějšího režimu pro nové podpory, sporné nařízení porušilo zásadu nediskriminace mezi podniky, které jsou příjemci poskytnutých podpor, před vstupem nařízení v platnost a podniky, které požádaly o podporu po tomto datu.

83. V projednávaném případě belgická vláda shledala, že legislativní změna zakládá nerovnost. Tato úprava je však objektivním důvodem, který vysvětluje různost způsobených účinků. Kdyby byla argumentace Belgického království přijata, vedla by k ustrnutí a zastaralosti právního řádu, jelikož by nemohla být přijata žádná nová právní úprava, která by se lišila od staré právní úpravy. Jinou otázkou je vliv ostatních obecných právních zásad, jako je zásada zákazu retroaktivity, zásada dodržování nabytých práv, zásada legitimního očekávání nebo ostatní výše uvedené zásady, zejména zásada právní jistoty.

81. V této souvislosti Komise zdůrazňuje, že v souladu s právním základem, na kterém bylo přijato, je cílem nařízení osvobodit od povinnosti předchozího oznamování pouze podpory, které splňují stanovené podmínky. Nařízení nestanoví nic dalšího a pokud by vyloučilo dříve poskytnuté podpory nebo pokud by je zařadilo do současného režimu, porušilo by nařízení č. 994/98 a samotnou Smlouvu.

84. V důsledku toho nelze potvrdit, že uplatňované rozdílné zacházení je neodůvodněné.

37 — Viz mimo jiné rozsudek ze dne 27. října 1971, Rheinmühlen Düsseldorf (6/71, Recueil, s. 823).

38 — Viz rozsudek ze dne 16. října 1980, Hochstrass v. Soudní dvůr (147/79, Recueil, s. 3005) a rozsudky vydané následně.

39 — Viz mimo jiné rozsudek ze dne 15. července 1982, Edeka (245/81, Recueil, s. 2745).

C – *Pochybení ve výběru právního základu*

85. Poslední žalobní důvod, kterého se Belgie dovolává, je založen na článku 241 ES. Belgie tvrdí, že Amsterodamská smlouva připojila k článku 137 odstavec 3, aby umožnila Radě jednomyslně přijímat opatření v rámci „finančních opatření na podporu zaměstnanosti [...] a na vytváření pracovních příležitostí“, což vylučuje jakékoli pravomoci Komise v této oblasti. Tato úprava brání tomu, aby nařízení č. 994/98 bylo nadále právním základem nařízení č. 2204/2002, jelikož z důvodu nového znění tohoto nařízení, oprávnění, které uděluje, porušuje výše uvedenou zásadu.

86. Komise odpovídá, že článek 137 odst. 3 ES byl přijat poté, co vstoupilo nařízení č. 994/98 v platnost a že nemá žádný retroaktivní účinek. Navíc podle názoru Komise toto ustanovení Smlouvy není v projednávaném případě použitelné.

87. Je třeba konstatovat, že s touto analýzou lze pouze plně souhlasit.

88. Soudní dvůr shledal, že výběr právního základu aktu musí být založen na objektivních skutečnostech, které jsou způsobilé pro soudní kontrolu, pokud jde o jejich cíl a obsah⁴⁰. Pokud je sledováno více cílů, je třeba mezi nimi určit hlavní cíl⁴¹.

89. Vysoká úroveň zaměstnanosti je základním posláním Společenství (článek 2 ES), které má v této otázce podporovat koordinaci politik členských států [čl. 3 odst. 1 písm. i)], které v této oblasti hrají významnou úlohu a přijímají hospodářská opatření za účelem dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti.

90. Poskytování těchto podpor ovlivňuje fungování společného trhu a narušuje hospodářskou soutěž⁴². Určité prostředky kontroly jsou určeny k nápravě narušení hospodářské soutěže a mají nesporný vliv na zaměstnání. Nařízení č. 994/98, které je právním základem napadeného nařízení, je součástí těchto prostředků kontroly. Základem napadeného nařízení není článek 137 ES, ani jiný článek Hlavy XI Smlouvy – Sociální politika, všeobecné a odborné vzdělávání a mládež – nebo Hlavy VIII – Zaměstnanost – ale článek 89 ES, který je částí Hlavy VI – Hospodářská soutěž, daně a sblížování práv-

40 — Rozsudek ze dne 11. června 1991, Komise v. Rada (C-300/89, Recueil, s. I-2867, bod 10).

41 — Rozsudek ze dne 9. října 2001, Nizozemsko v. Parlament a Rada (C-377/98, Recueil, s. I-7079, bod 27).

42 — Viz body 3 a 4 tohoto stanoviska.

ních předpisů. Tento výběr je nesporný, jelikož hlavním předmětem sporného nařízení je použití článků 87 ES a 88 ES, i když zdůrazňují, že ovlivňuje zaměstnanost.

91. Mimoto toho je třeba poznamenat, že zmocňující nařízení se rovněž vztahuje k jiným druhům podpory, jako jsou podpory malým a středním podnikům, podpory na vědu a výzkum nebo na ochranu životního prostředí (čl. 1 odst. 1). Pokud by tedy bylo přijato odůvodnění Belgického království, mělo by toto nařízení být také právně založeno na každém z ustanovení Smlouvy, která v těchto oblastech opravňuje Společenství k jednání.

92. V důsledku není toho odkaz na článek 137 ES v této věci vhodný. Nedochází k porušení práva Společenství, jelikož právním základem nařízení č. 2204/2002 jsou pravidla o příslušnosti stanovená ve Smlouvě a hlavním předmětem nařízení je, v důsledku oprávnění uděleného Komisi Radou, zjednotění řízení podle čl. 88 odst. 3 ES.

IV – K nákladům řízení

93. V souladu s ustanoveními čl. 69 odst. 2 jednacího řádu ponese žalující členský stát náklady řízení v rozsahu, v němž byl ve sporu neúspěšný.

V – Závěry

94. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr:

- 1) zamítl žalobu na neplatnost podanou Belgickým královstvím, která směřuje proti nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 12. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti, a
- 2) uložil Belgickému království náhradu nákladů řízení.